

૨૦૨૦ : પ્રભુની નવધામક્રિયા વર્ષ



"ભગવાનમાં જોડાણા હોય ને ભગવાનની આજ્ઞામાં રહેતા હોય ને ભગવાનની મરજીને જાણતા હોય એવા સાધુ સાથે પોતાના જીવને બાંધવો; તે ઠકી ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય, ભક્તિ અને મહિમા સહિત ઉપાસના એ સર્વે ગુણ પમાય, પણ તે વિના ક્યાંથી પમાય ?
ને જેવા સાધુને સેવે તેવા ગુણ આવે;
તે મુમુક્ષુ હોય તે પણ ઘટી જાય ને પામર હોય તે વધી જાય, માટે સર્વેનું કારણ સંગ છે."

~ અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીની વાત ૭,
પ્રકરણ : ૧



શ્રવણ



કીર્તન



સ્મરણ



પાદ-સેવન



અર્ચન

અક્ષરબ્રહ્મ ગુણાતીતાનંદ સ્વામીએ એક નાનકડા જણાતા વાક્યમાં મનુષ્ય જીવનની સર્વોત્તમ આધ્યાત્મિક પ્રાપ્તિની વાત કહી છે. 'જેવા સાધુને સેવો તેવા ગુણ આવે.'

મનુષ્યના જીવનની મોટામાં મોટી પ્રાપ્તિ શી હોઈ શકે ?

આ સરળ જણાતા પ્રશ્નના જવાબ રૂપે તો અનેક શાસ્ત્રો રચાયાં છે, દાર્શનિક બોધ અપાયા છે, ને ચિંતકોએ ગહન વિમર્શ પણ કર્યા છે.

ભગવાન શ્રી સ્વામિનારાયણે પોતાના સર્વ પ્રથમ વચનામૃતમાં આ પ્રશ્નનો ઉત્તર આપ્યો: 'ભગવાનના સ્વરૂપમાં મનની અખંડ વૃત્તિ રાખવી તેનાથી મોટી બીજી કોઈ પ્રાપ્તિ નથી...'

ભગવાનના સ્વરૂપનાં વ્યાપક રૂપે દર્શન કરવાની દૃષ્ટિ પ્રાપ્ત થઈ જાય તો જણ-જણમાં, કણ-કણમાં ને ક્ષણ-ક્ષણમાં પ્રભુના પ્રાગટ્ય અને લીલાનાં દર્શનના અપાર આનંદ પ્રાપ્ત થાય. અને તેવી દિવ્ય દૃષ્ટિના પ્રદાતા ભગવાનના અખંડ ધારક સત્પુરુષ છે - જે ભગવાનના પ્રગટ પ્રત્યક્ષ સ્વરૂપ છે, માનવ દેહધારી છે; પરંતુ, દિવ્ય છે. એ આપણને મળ્યા છે - જે સારેબદાદા રૂપે છે !

તેઓના અંતરની પ્રસન્નતા આપણી જીવનદષ્ટિ અને જીવન દિવ્ય બનાવે, મનની વૃત્તિ પ્રત્યેક પળે ચારે દિશાએ અને આઠેય પહોર ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થિર કરાવે !

આવી પ્રસન્નતા પ્રાપ્ત કરવાના ચાર માર્ગો છે: ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તિ !

અધ્યાત્મમાર્ગે પ્રશસ્ત પ્રત્યેક જીવનમાં આ ચારેય ધારાઓના સમન્વયપૂર્ણ સંગમ તો હોય છે; છતાં, તેમાં આ ચારમાંની એક ધારા પ્રબળ અને મુખ્ય રહે છે. સત્પુરુષ, શાસ્ત્ર, મંત્ર અને મંદિર આ ચાર મહાધારાઓ - ધર્મ, જ્ઞાન, વૈરાગ્ય અને ભક્તિની ધોતક છે, પોષક છે, માર્ગદર્શક છે.

આપણે આપણા વ્યક્તિગત જીવન પ્રતિ સ્લેજ નજીકથી નજર કરીશું તો જણાશે કે, આપણા સૌના જીવનમાં ધર્મ, જ્ઞાન અને વૈરાગ્યના સહજ સંગમ છે; પરંતુ, ભક્તિનું પ્રાબલ્ય વિશેષ છે. ભક્તિનો રંગ બાકીની ત્રણેય ધારાઓને રંગે છે, ઉમંગે છે. નાના-મોટા જીવનના પ્રસંગોમાં ભક્તિ સહજતાથી કુદરતી રૂપે જ પ્રગટે છે. ભક્તિ આપણા બહુધાના જીવનના આનંદ અને શાંતિનો સ્ત્રોત છે.

આપણાં શાસ્ત્રોએ ભક્તિનાં નવ રૂપો પ્રતિપાદિત કર્યાં છે : શ્રવણ, કીર્તન, સ્મરણ, પાદ-સેવન, અર્ચન, વંદન, દાસ્ય, સખ્ય અને સમર્પણરૂપ આત્મનિવેદન.

સદીઓ, સહસ્ત્રાબ્દીઓથી મુમુક્ષુઓ ભક્તિના આ નવરંગે જીવનના ઉમંગને પ્રભુચરણે ધરતા આવ્યા છે. અને, આ પ્રત્યેક માર્ગ સ્વયં સંપૂર્ણ છે. આપ કોઈ એક માર્ગે પણ મનની વૃત્તિને અખંડ રૂપે

ભગવાનના સ્વરૂપમાં સ્થિર કરી જીવનની મોટામાં મોટી પ્રાપ્તિની અનુભૂતિ કરી શકો !

તપોભૂમિ બ્રહ્મજ્યોતિ ભારતમાં નૂતન મંદિરના નિર્માણકાર્ય દરમિયાન સ્થાપિત આધાર સ્તંભો પર આ નવધા ભક્તિનાં માહાત્મ્ય અને સાહેબદાદાએ પરિદર્શિત કરેલા તેના અધ્યાત્મમર્મ કોતરાયાં છે, શાશ્વત થઈ ગયાં છે.

ઈ.સ. ૨૦૨૦ના આરંભે, પોષી પૂર્ણિમાના મંગલ દિને આપણાં ઉપાસ્ય ઈષ્ટ સ્વરૂપો આપણા નૂતન શિખરસંપન્ન મંદિરના મધ્યગૃહે બિરાજે છે ત્યારે આ આખું ઐતિહાસિક વર્ષ પ્રભુભક્તિના નવ માર્ગો સાહેબદાદાએ પરિદર્શિત કરેલા મર્મ સ્વરૂપે આપણી નજર સન્મુખ અને જીવનોન્મુખ રહે તેવા શુભ હેતુથી 'બ્રહ્મનિર્ઝર'ના આ અંકને તેર માસના કેલેન્ડર રૂપે તૈયાર કરી આપના હસ્તકમળમાં ધરવાની દાસ્યભક્તિની ધન્યતા અને આનંદ માણ્યા છે.

તો, આપને પ્રાર્થના છે.... આપના ઘરની દીવાલ કે કાર્યાલયમાં - જ્યાં આપ યોગ્ય સમજો ત્યાં ૨૦૨૦નું આ ભક્તિ કેલેન્ડર પરિવાર અને મિત્રો-મુમુક્ષુઓની નજર સન્મુખ રહે તેમ રાખજો. પ્રત્યેક માસે પ્રભુના સ્વરૂપમાં મનની વૃત્તિ અખંડ રાખવા સાહેબદાદાએ સમજાવેલા મર્મબોધના નિદિધ્યાસ કરી આચરણમાં મૂકવા પ્રયત્ન કરજો, રુચિ રાખજો. આપણા દિવસને આપણા અનુપમ મિશન - ભગવાનના સ્વરૂપમાં મનની અખંડ વૃત્તિ રાખવી - તેના કેન્દ્રમાં રાખજો.

નૂતન વર્ષ અને શેષ જીવન દિવ્યતા અને પ્રભુભક્તિની પ્રસન્નતાથી શિખરસંપન્ન રહો તેવી શુભભાવનાઓ અને પ્રાર્થના સહ વંદન !

જય શ્રી સ્વામિનારાયણ !

